

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

اصول فقه (مظفر)

ادله حجیت اجماع

جلسه ۳۴۴

استاد شفیعی

ادله حجیت اجماع

۱. کتاب: تمسک به آیه «سبیل المومنین».

بیان شد که: حتی خود عامه هم در مفهوم این آیه مناقشه داشتند که مجرد همراهی نکردن طریق مومنین، دلیل بر دخول در نار نخواهد بود، بلکه اجتماع دو سبب موجب دخول در نار می شود:

۱. دشمنی و عدوات با رسول الله (صلی الله علیه و آله).
۲. عدم تمشیت طریق مومنین، و مراد از این طریق هم، عدم نصرت رسول مکرم است، نه مطلق سبیل مومنین.

اقسام تواتر خبر:

۱. تواتر لفظی: همه راویان، عبارات حدیث را با یک لفظ نقل کرده باشند. مانند حدیث ثقلین و حدیث غدیر.

۲. تواتر معنوی: الفاظ نقل شده در احادیث متفاوت است، ولی همه آنها از جهت معنا و مفهوم یک حقیقت را افاده کنند.

ادله حجیت اجماع:

۲. سنت: تمسک به روایت «لا تجتمع امتی علی الخطا».

عامه این روایت را منسوب به پیامبر دانسته و ادعای تواتر معنوی دارند، و می گویند: اینکه امت اجماع بر خلافت ابوبکر کردند، دلیل بر صحت آن است، والا نباید چنین اجماعی واقع می شد!

دفع این دلیل و توهم:

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

اولاً: اجتماع امت به معنای اجتماع همه امت است، یعنی هیچ گروه و دسته‌ای هر چند کوچک دارای نظر مخالف نباشد، در حالی که خلافت واضح است، یعنی کثیری از مردم یا با این اجماع مخالف بوده و یا اصلاً از این اجماع بی‌خبر بودند.

دوماً: تحقق چنین اجتماعی فقط در مسائل اصولی و نیز ضروریات دین حاصل می‌شود، مانند: وجوب اصل نماز، روزه، حج، زکاة، نکاح و...

سوماً: در غیر امثال مذکور، بالوجدان نمی‌توان چنین اجتماعی را مشاهده کرد.

نتیجه: روایات مذکور نمی‌تواند اجماع مورد نظر اصولیان را حجیت و اعتبار بخشد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv